

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket hátrá-
lékos díjak szives beküldésére.

A kisiparosok nyugdíja.

(Dr.) A régi görög köztársaságok korában szokásban volt, hogy az öreg és keresetképtelen embereket állami költségen, országos tápintézetben tartották el. Ámde ezt az akkori állami és társadalmi viszonyok mellett indokoltnak lehet tartani. A szabad görögök mindegyike államférfi és politikus, avagy katona volt. A fórumon és a tábortól töltötte idejét. A közszolgálat miatt nem gyűjtethett vagyont késő öregségére. Ennélfogva joggal követelhetette, hogy a köztársaság tartsa el, ha már a görög polgár előregedett. Ezt talán az államszolgálati szerződés egyik kezdetleges formájának lehetne nevezni.

Az állami és egyéb közszolgálati alkalmazottak ellátásának és nyugdíjazásának azonban ma is az képezi alap gondolatát, hogy az illető köztisztviselő egész erejét, összes tevékenységét hivatalának szentelje. Ne is maradjon neki ideje arra, hogy hivatalán kívül más, haszonhajtó foglalkozást üzzön. Sőt ezt a fegyelmi törvények egyenesen tiltják. Az is igaz, hogy a fegyelmi törvényeknek szankcióját éppen a hivatalvesztés és a nyugdíj ellátási igények elvesztésének lehetősége képezi. Ezen a téren az államhatalom a leghathatósabb tudja biztosítani azt a szempontot, hogy az állami és egyéb köztisztviselő életfogytig hűséges, kötelességtudó, pontos és engedelmes tisztviselője legyen. Mert hát egész existenciájára kockázhat az illető köztisztviselőnek.

Hisz eleget is panaszkodnak az állami tisztviselők azon, hogy akarati szabadságuk, szabaddabb mozgásuk korlátozva van a nem állami

tisztviselőkkel és nem központi alkalmazottakkal szemben. Mint valami szigorú szerzetes rendnek tagjai, a szabadabb élettől eltiltva, kénytelenek élni a köztisztviselők. Ezen panaszoknak legnagyobb része azonban teljesen alaptalan. Mert inkább politikai pártcélokból beszélnek arról, hogy a köztisztviselők nem gyakorolhatják szabadon polgári és politikai jogukat. Ez azonban nálunk nem áll. Sehol a világon tisztviselő olyan korlátlanul nem nyilváníthatja politikai meggyőződését, mint nálunk. Ettől a politikai joggyakorlástól legtöbb helyen el vannak tiltva. A hivatali fegyelem szigorúságát pedig egyenesen a közérdek parancsolja. A köztisztviselő közügyeket, legtöbbnyire igen nagy vagyoni, országos érdekeket érintő ügyeket intéz. Ebben pedig pártalanul és részrehajlás nélkül kell eljárnia. Mintegy el kell zárkózni a felektől. Az állami ellátás és nyugdíjigény tehát ennek a köztisztviselői függetlenségnek egyik biztosítékát képezi. Az állam és köztisztviselője közti szerződési viszony okszerű következménye tehát az ellátás és a nyugdíj.

Ámde ilyen viszony nincs az iparos és az állam között. Sőt ellenkezőleg. Az állam egyenesen arra utasítja az iparost, hogy egyéni tevékenységével minél több vagyont szerezzen. Minél több gazdasági forrást nyisson és a meglevőket minél jobban kihasználja. A míg tehát az államhatalom saját tisztviselőit eltiltja a magánfoglalkozástól és ez uton a vagyonszerzéstől, addig az iparost éppen arra buzdítja, hogy minél többet dolgozzék a saját érdekében, minél többet keressen. Hisz az összes gazdasági törvények ezt célozzák. Az ipar emelése és fejlesztése érdekében hozott üdvös törvények, kor-

mányrendeletek, sőt temérdek pártolás és dotáció útján ezt akarjuk elérni. A magyar államhatalom jóformán önmagát mulja felül az iparok adott kedvezményekkel. De már arra csakugyan nincs is sem oka, de semmi alapja sem, hogy a keresetképtelen iparosoknak állami nyugdíjat vagy ilyenforma ellátást adjon. Ez már nem lehet állami feladat. Az iparosok nyugdíjazásának eszméjét azonban társadalmi uton igenis, derekasan meglehet valósítani.

Czéltevéstettek tehát azok az iparosmozgalmak, a melyek nem társadalmi uton akarnak célhoz jutni az iparos-nyugdíj ügyében. Itt tulajdonképpen nem is nyugdíjról, hanem életjáradék-biztosításról lehet szó, mert az iparosnak magának kell az öregségében élvezendő nyugdíjalapot megteremtene. Neki kell évenként adózni, összegeket félretenni, hogy aztán ez az iparos 60, 65, 70 éves korában felhagyhasson a mesterségével és nyugalomban tölthesse hátralevő napjait. Az állam nem fizetheti a sajátjából ezeket a biztosítási összegeket, mert az iparos nem az ő alkalmazottja. Az iparosnak kell mindezt befizetni. Ez csak világos és elemi igazság.

Igy aztán hamarosan le is tárgyalhatnók az iparos-nyugdíj kérdését. A melyik iparos nem akar öregségében közsegélyre szorulni, az menjen idejekorán valamely életjáradék biztosító intézethez és tetszés szerint biztosítsa magát. Hisz egyre-másra ostromolják az embereket mindenfelé, a legkedvezőbb színű biztosítási ajánlatokkal. Ámde éppen itt kell az iparost tájékoztatnunk. Mert különösen az életjáradék-biztosítóintézetek nagy nyereséggel dolgoznak. Főként a külföldi hasonló czélú intézetek az ő művelete-

Shakespeare a nőkről.

Nagy fejezet Shakespeare-ben a nő.

Az ő asszonyai és lányalakjai egy-egy külön típus az úgynevezett szépnemből, amelynek dicsőítésére és kisebbitésére Homerosz óta oly sokat irtak a poéták. Az öröknőségekben rejlik örök rejtély Shakespeare-nek is érdekes probléma. Művei telvék szerelemmel, sok hát bennük a nő is, a szerelemnek oka, forrása, tárgya és célja. Desdemónától Kleopátráig, Kordéliától Lady Macbethig, Imogentől Gonerilig itt van minden női jellem. Akiket itt látunk a Shakespeare színpadján, ugyanazokkal találkozunk életünk útjain, amelyeket virággal szórnak tele, de Golgotákká is tudnak változtatni az asszonyok. S e költő, kiről méltán írta egyik bámulója, hogy Isten után a legtöbbet teremtett, biztos kézzel, a nagy alkotók csálhatatlanságával rajzolta meg őket, azokkal a szilárd vonásokkal, melyekkel csak a lángelme intuicziója dolgozik.

Pedig tudta, minő nehéz művészet a ... nőismeret.

Cymbeline-ja az ilyen című színjátékban (V. 5.) ámulattal kiált:

Ki lát

Egy nőt keresztül?

Nos, ha valaki, úgy ő volt az, aki keresztül látott rajta — Shakespeare! Előtte nem volt talány ez a rejtelmes lény, amelytől nem idegen semmi idegenszerű, mely folytonos meglepetéssel szolgál az emberiségnek, a mely akkor legcsalább, a mikor őszintének tartják és akkor legmegbízhatóbb, amikor

csalának hiszik. Ő ismerte a természetnek ezt a bájos hibáját, e szívet, ez érzékeket, ez indulatokat, e szeszélyeket és szenvedélyeket, amelyeknek együttes neve: a nő s amelyek szolgálatában áll a világ.

Innen műveiben az a sok lehetetlenséggel határos helyzet, amelyeknek lélektani oka a shakespeare-i nők jellemében rejlik. Ha figyelmesen olvasunk vagy gondos előadásban látjuk e műveket, akkor nem fogjuk lehetetlennek vagy valótlanszínűnek találni Anna királynő csodás meghódítását a vérszomjas Rikárd által, meg fogjuk érteni Desdemona kétségbeejtően ügyetlen viselkedését a Jágó által rutul rászédett Othellóval szemben s nem fogunk csodálkozni Imogen páratlan önfeláldozásán vagy a Julia hirtelen magadaadásán. Mert Shakespeare jellemei általában s a nőalakjai különösen, készen, érthetőleg lépnek a színpadra; a költőjük néhány szava bizton jellemzi őket s a shakespearei géniusz csálkozhatatlansága gondoskodik arról, hogy e jellemek mindvégig hívek maradjanak önmagukhoz s ne tegyenek és ne mondjanak semmit, a mi ellenkezik a természetükkel. Ugyannyira, hogy ha egy Shakespeare-rel kongeniális szellem támadna, amely nem ismerné nagy elődjét, az, ha e drámák első felvonásait rája biznák kidolgozás végett, mindannyit úgy fejezné be, ahogy azt Shakespeare tette. Talán az egy Hamlet-et kivéve, melyet én nemcsak a shakespearei muzsa legsajátosabb és legegységibb termékének, de a shakespearei géniusz tulajdonképpeni megnyilatkozásának, a shakespearei akarat és szellem kifejezésének tartok még fokozottabb mértékben, mint ahogy Faust a goethei muzsa legszemélyibb kifejezése.

Hamlet-nak híres és szállóigévé lett mondása is (I. 2.)

Gyarlóság asszony a neved!

bizonyára a shakespeare-i meggyőződés erőteljes kifejezése volt, valamint a VIII. Henrik című drámában (II. 3.) egy agg hölgy ajkaira adott vélemény is valószínűleg megegyezik a költővel:

Nőszív pedig csak a

Kitüntetésre, fényre, rangra vagy.

Ez az, amiért annyi királyi nő és hercegszszony küzd e drámákban; ezért tagadják meg apjukat Regan és Goneril; ezért segít megölni Machbet neje a skót királyt, s ezért kell uszályhordással, farkcsóválással és tányérnyalással járni kitüntetések és rendjelek után annyi férfinak! Ez a nagy ember ismerte a női gyengeségeket s aki értelemmel és figyelemmel tanulmányozza a költeményeit, az szintén ismerni fogja őket. Mert Shakespeare nagy műve — ez a háromszor tizenkét dráma — olyan, mint a leggazdagabb erü bányász: gazdaggá teszi azt, a ki kutat benne.

Hamlet kegyetlenül támadja meg Oféliát (III. 2.), de brutális leczkéből mások is okulhatnak:

Hallottam híret, festjük is magunkat!

Isten megáldott egy arccal, csináltak másikat; lebegtek, tipegtek, selypegtek; Isten teremtséinek gunyveveket adtak, s kacérságból tudatlanul mutatkoztok.

S a szegény leányzó nem tiltakozik, lehorgasztja szőke fejét s hallgat. Shakespeare hölgyei abban különböznek (mert valamiben mégis különböznek) a többi asszonyoktól, hogy nem tagadják, sőt készséggel ösmerik be gyarlóságukat, mint például

ikkel sok panaszra adnak okot. Az ügyvédi kamarák évi jelentéseiben egész sorozatát elolvashatjuk ezeknek az üzelmeknek, melyek a tájékozatlan emberek kizsákmányolására irányulnak. Ha aztán a szegény iparos ilyen kelepcebe kerül, befizetett keserves filléreit elvesztheti és nyugdija sincs.

Éppen azért egy külön iparos-biztosító-intézetet kell alapítanunk, a legszigorubb állami felügyelet és ellenőrzés mellett. Ezt a biztosító-intézetet városunkint, törvényhatóságunkint maguk az iparosok teremtsék meg. Ezen intézetek aztán lépjenek országos szövetségre. A befizetett tőkék ne másnak, hanem egyedül az iparosbiztosítás céljaira gyümölcsözzenek. Így lehetséges a legalacsonyabb biztosítási díj mellett évjáradékot nyújtani az elaggott kisiparosoknak. Hisz az egyedül vagy egy-két segéddel dolgozó kisiparos nem is lenne képes fizetni oly magas biztosítási díját szerény keresményéből, a milyent a nyereségre dolgozó biztosító társaságok követelnek.

A színészek és hírlapírók nyugdíj-intézetét vehetnék mintának a kisiparosok. Ezek az intézetek saját tagsági díjaikból és jótékony adományokból szereznek biztosítási alapot. Az önszegély és a közjótékonyág legyen az iparosok nyugdíjának is alapja.

Körülbelül 300 ezer kisiparos van az országban, ki egyedül vagy egy-két segéddel dolgozik és így leginkább rá lenne szorulva, hogy öregségére ilyen évjáradékot biztosítson magának, mert hát valami nagy vagyonra szert nem tehet. Ez oly tekintélyes szám, hogy egy hatalmas biztosító-intézet megteremtésére elégséges. Az államhatalom a hazai iparnak nyújtandó kedvezményeket az új törvénnyel kiterjesztette a kisiparosokra is. A tavaly hozott szövetségi törvény mellett pedig oly tőkék birtokába juthatnak a kisiparosok, hogy központi műhelyeket, telepeket, közös raktárakat állíthatnak fel. Az állam minden könnyebbséget, kedvezést, támogatást megadott a kisiparosoknak. De már a nyugdíj-intézetüket ezek maguk hozzák létre, munka, takarékoság és szorgalom útján.

Sáskajárás.

Télutó enyhévé vált időjárása meghozta a rendes évi sáskajárást.

Tömeges látogatásukkal tisztelnek meg falut, várost az utazók s a boldog vásárló, mi szemnek, szájnak való, vásárolhat — mi fő — hitelben. Hogyne. Mily megtisztelő bizalom. Saját házába állít be a jól öltözött, simára borotvált fővárosi ur, udvarias beszéde a szívet is kilopja a bolond magyarnak, nemcsak a szemét, zsebét.

Különösen jó üzleteket csinálnak itt, a mi városunkban ezek az urak, mert az előkelő közönség siet nagy rendelést feladni, mivel itt van a kínálkozó jó alkalom, természetesen nem gondolja meg azt, hogy azzal milyen kárt okoz a helyi piacnak. Igazán sokszor nevetéses, hogy milyen cégek kapnak megrendeléseket, ami csak arra vezethető vissza, hogy a közönség szereti az idegent, mert így kevésbé eshetik meg kiválasztott ruhadarabjaival, hogy abból estleg egy kevésbé előkelő is vásárolhat. Esetet tudunk rá, hogy egy nagyobb városi divatkiskereskedő — mivel saját fészékében nem boldogulhat — utazókat tart, akik fergeteg módjára lepik el a messze vidéki városokat, fennen kínálva a selejtes árukat; a közönség egyrésze természetesen felül s hatra-vakra vásárolja össze az idegen holmikat.

Azonban ezek az urak nem csak mintákat hordanak magukkal, hanem igen sok esetben egy egész kis raktárt is, amelyet bizalmasan csakis nagyságának azonnal át is szolgáltatnak, áthágván ezzel a házalókereskedés szabályait.

De ezzel nem csak a divatcikkekben vagyunk így, hanem az összes ipari cikkekben is. Ma hiteleznek ügynökök útján gépet minden földmivesnek, aki jelentkezik. Az ügynököknek is könnyű. Legtöbbször vagyoni felelősség nem terheli. Arra ügyel, hogy a felpénzt megkapja, jutalékát kivonja ebből — többi a ház dolga.

Megyéinkben történt meg, hogy földmives emberre sóztak rá cséplőgépet, amelyért csakhamar a vételár maradékát a hitelező az adósvévtől kérlelhetlen szigorral behajtotta, nem a saját neve alatt, mert váltókat vett és harmadikkal szemben az adós kifogásokkal nem élhetett.

Koldusbotra jutott a vevő, anélkül, hogy beruházásában jogos haszna lett volna valakinek, mert az eladó sem kapta meg követelését teljesen. Nem csak ezzel, de sok más kereskedelmi áruval hasonló módon bánnak el a járatlan paraszt néppel.

A földmives nép nálunk gyámkodásra szorul. Intelligenciája távolról sem hasonlítható a külföld

hasonló osztálybeli lakóihoz. Ravaszkodó bizalmatlansága ugyan sokszor kirántja az előre képzelte csávából, de legtöbbször lépre megy.

Ha aztán lenyuzva, kifosztva, földönfutó szegényen átkozza az utazó ügynököt, ezzel mit sem ér. Az legtöbbször hetedhét országon túl jár s osztalékát vigan költi el.

Éppen ezért az intelligens osztálynak kellene jó példával előljárni. És mit tapasztalunk? Szomorú, hogy ő az, amely ebben előljár, bizalommal fogadja az utazókat és nem a képviselt ház iránt viseltetik bizalommal.

Igy tavasz kezdetén láthatni, hogy mily nagy számmal lepik el szegény városunkat a divatutazók, mert a közönség elve az, hogy inkább boldoguljon az idegen, mint a mi szomszédunk.

De végtére is az általános érdeknek mi haszna van az irigységből vagy a kárörömből? Ilyen személyes természetű elfoglaltsággal járó gondolkodás nem látja, de nem is láthatja a helyi kereskedelem s így a forgalom természetes csökkenését.

Igy tehát a nagy közönség a közjó érdekében igen nagyon fontos dolgot tehet, amely ismét a lelkesedés és erős elhatározás dolga, ha nem engedi házába az amugy is kellemetlenné vált utazókat, ha még oly szép, jutányos árukkal kecsegteti is.

Ujdonságok.

Olvasóinkhoz. Az új negyedével szemben főlegesen tartjuk lapunkról diszhymnuszt zengeni, mert az a bizonyítvány, amit egy lap állít ki magáról, nem sokat érhet az okos olvasó szemében. Nem beszélhetünk munkánk eredményéről, hiszen magunkról nem nyilatkozhatunk. Közönségünk lassan-lassan megismert és úgy ismert meg, hogy megszeretett — ez mindenek felett legszebb jutalmunk. Lapunk legfőbb célja továbbra is, hogy érdekes, friss, megbízható és bátor legyen; a legjobbat nyujtsa, amit egy vidéki lap nyujthat. Nyíltan és őszintén mondunk véleményt afölött, ami káros lehet a közönség jobb jövőjére nézve és csak oly törekvéseket pártolunk, melyeknek alapja a törvény és igazság. Ez alkalommal pedig kérjük a nagy közönséget, hogy eddig tanusított jó indulatába lapunkat továbbra is részesíteni sziveskedjék, hogy eddigi törekvésünket jövőben is ugyanazon lankadatlan kitartással követhessük. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Személyi hírek. Dr. Szabady Ferencz megyei főorvos mintegy tíz hónapig tartó betegségéből felépülve, a napokban Budapestről hazaérkezett s hivatalát már átal is vette, melyben távolléte alatt dr.

dául a Brutus Portiája is (Julius Caesar, II. 4.), aki így sóhajt föl:

Nőnek mi terhes titkot tartani!

Később pedig felkiált:

Ah mi gyenge szer

A női szív!

Nem tagadják ők, a Shakespeare-i hölgyek, csak magyarázzák, mentetik a gyarlóságot, melynek asszony a neve.

Viola a Vizkeresztben (II. 2.) egészen őszintén vallja be:

Mi könnyű a szép hízolgóknak a nők

Viasz-szívébe nyomni képüket!

Ah! gyöngeségünk az ok, nem magunk!

Amint születünk, olyanok vagyunk.

Egy másik derék hölgy: a Szeget szeggel Iza-bellája ne kevésbé őszinte. Angelo így szól hozzá (II. 4.):

Gyöngé ám a nő is:

Ő pedig felel:

Az: mint a tükör, hol magát szemléli,

S mely oly hamar török, mint képet ad.

Női — Mentse ég! A férfiu, vele élve,

Megrontja lényét. Monáj tizszer gyöngéknak:

Lágyak vagyunk, mint alkatunk s hiszünk

Csalólka behyomásoknak.

Lőrincz barátnak is van mentsége a női gyengeségre s a következő sóhajjal nyugszik bele (Rómeó és Julia, II. 3.) a változhatatlanba:

... hogy ne volna lenge

A nő, mikor a férfi szív ily gyenge!

Keményebb szavak is hangzanak el a nőkről. Annyi baj éri tőlük az embert s a Shakespeare embereit is, hogy egyikből-másikból nőgyűlölő lesz, aki aztán kegyetlenül szólja meg őket. Régi dolog, hogy a férfiak igazsága furcsa egy igazság. Ha csalatkozunk egy nőben, akkor nem ő rá haragszunk, hanem az egész nő nemre. A szegény Posthumus például, midőn csalódnival Imogenben kétségbeesetten szidja (Cymbeline, II. 5.) a világ összes asszonyait:

A férfiban vétekre tör az, ami vágy.

Nő része: ha hazugság, tudd meg, az

A nőé; hízgelés, azé; csalás,

Azé; kéj s álnokság, azé; boszu,

Azé; a dicsvágy, megvetés s hiu

Hivalkodás, a kéjvágy, gyöngeség

És ingatagság s minden mondható bün,

Mit ismer a pokol, azé egészben

Vagy részben... Nem! egészben:

Mert ép a bünben ők nem állandóak;

De sőt változva örökön, a perczes

Bünt fölcserélik félig oly időssel.

Shakespeare legnagyobb gazembere: Jágó is sok rosszat tud mondani a nőkről. A rossz emberek soha se voltak jó véleménnyel az asszonyokról; aki a legrosszabb köztük, az természetesen gyűlöli őket. A nőt a poéták s a naiv emberek, a fiatalos lelkek szeretik; a bölcselkedők és a gazemberek rosszul vélekednek róluk. Jágó mind a kettő: okoskodó gazember, aki előtt mindenki csak annyit ér, a mennyit neki ér. Mikor a saját feleségét szidja (Othello, II. 1.), akkor csak általános nőgyűlölségének ad — elég czinikusan hangzó — kifejezést:

A házon kívül

Kép vagy; szobádban nagy harang; a konyhán

Sárkány; ha vétesz: alszenteskedő;

Ha bántnak: ördög; ha dolgozni kell:

Játékra kész; munkás nő csak — az ágyban.

S mikor Desdemona, aki Cassio szerint

Minden leirást kecsben tulhalad,

A természetnek legszebb remeke,

mikor a szépséges Desdemona így szól hozzá:

S rólam ha kell,

Mi dicséretet tudnál mondani?

a gonosz ember maga megvallja:

Oh, drága hölgy, azt ne kívánd; csupán

Gyalázni tudok én.

De, mert Desdemona nem tágit s minden áron szeretetreméltóságokat akar hallani, végre Jágó ekképen találja föl nőismeretét (II. I.):

A nő, ha szép s eszes: furfangos is;

Szépsége jó, de esze vizre visz.

Ha rut, mint éj, de amellet eszes:

Elfeledni rutságát, szépet keres.

Ha egyszer szép: nem lehet ostoba,

Kap örökös, akármilyen liba.

Legyen bármily bolond és bármily rut,

Több rosszat tenni szép s eszes se tud.

Ki szép s amellet nem is kevély;

Beszélni tud s nagyon még sem beszél;

Bár dus, nem üz fényt s kéjben nem hever,

Fut a vágytól s csak néha mondja: jer!

Ha sértve van s boszut tud állani,

Bosszuságát elhagyja szállani;

Nem oly botor, hogy a házi kenyért

Eldobja uri hulladékokért;

Magának tartja szívet s meg se látja

Ha széptevők tolonganak nyomába:

Az — ha ugyan szült ilyen nőt a föld —:

Jó lesz szoptatni s árulni a sört.

Szóval: a legnemesebb és legtökéletesebb erényű hölgy, például Desdemona sem való egyébre, mint hogy gyermeket szüljön, vagy — amennyiben közpályán akar működni — hogy pinczérány legyen. Méltó gondolkodás e főgazemberhez, ki csak azért tett rosszat, hogy rosszat tegyen, hogy valami rossz elkövetetlen ne maradjon; ez ördög-emberhez, aki ellensége minden erénynek és gyűlölője minden becsületnek.

Sokkal több joga és sokkal több oka van gyalázni a női nemet Learnek. Őt saját vére csalta meg; saját leányai ejtették kétségbeesésbe, kergették örületbe s utáltatták meg vele az életet, a világot, az asszonyokat, mert hiszen Regan és Goneril is, akik oly rosszul bántak vele, szintén asszonyok. Itt már „bánki sértődés“ forog fenn. Az öreg trónvesztettet a legnagyobb keserűség érte s fájdalmas csalódása némi jogot ad neki általánosítani a bünöket, melyek rettenetes leányait szörnyetegékké csúfították. Még csak az egyik szörnyetegére: Gonerilre gondol, mikor (Lear király, IV. 6.) így kiált fel:

Ráczkövy helyettesítette. — *Ternovszky* Béla m.-vásárhelyi kir. táblai elnök, mintegy két heti városunkban való időzése után, amely alatt a helybeli kir. törvszéket és járásbiróságot vizsgálta meg, ma délután állomáshelyére visszautazik.

Ugron Gábor üdvözlése. Ugron Gábor ellen megindított, de meghiúsult hajtsza alkalmából a városunkban 18-án tartott nagyszabású népgyűlés alkalmával Ugronhoz dr. *Soó* Rezső indítványára a következő távirat lett intézve:

Udvarhelyvármegyének és Székely-Udvarhely városnak, tehát szülőföldednek polgárai, kik a mai napon Sz.-Udvarhelyre népgyűlés tartására nagyszabású összereseglettek, indítva érezték magukat, hogy teljes mértékben csatlakozzanak azon országzerte megindult mozgalomhoz, mely az Ellened egy idő óta napirenden lévő hazafiatal hajtszát elítéli és megbélyegzi.

Együttal örömnünknek adunk kifejezést azon férfias eljárásod felett, melyvel az eddigi galád támadásokat lefegyverezted és megsemmisítetted. Reméljük, hogy sem a rágalmaknak legujabb lovagiatlan kiadása, sem pedig a piszkos üzelmeknek leető tovább folytatása nem fog letéríteni azon politikai pályáról, melyet körünkben 25 év előtt nem dicőség nélkül megkezdettél s azóta országzerte akkora buzgalommal és sikerrel folytattál, hogy politikai pártállásra való tekintet nélkül minden becsületes ember rokonszenvét s egyszerűsü mind szülőfölded bámulatát és haláját is kiérdemelték magadnak.

Zarándoklás Rómába. *Vaszary* hercegprímás elnökle alatt, a szent esztendő és a kereszténység 900 esztendő magyar jubileuma alkalmából alakult Római zarándoklat rendező bizottsága az út végleges programját immár megállapította. Ugy az alkalmatosságot, mint magát az utiköltséget olyan kedvezően állította össze a bizottság, hogy igen hisszük, hogy itt városunkban is többen fognak vállalkozni erre a nagy és szép utra. Az indulás e hó 24-én reggel 8 óra 30 perczkor lesz Budapestről. Az árak Rómáig és vissza öt napi ott időzéssel, teljes ellátással: I. oszt. 260 kor., II. 192 kor., III. 120 kor.; tíz napi ott időzéssel: I. 340, II. 252, III. 140 korona.

Emléket az agyagfalvi réten! Ujabban adakoztak a székelyemlék javára: gyergyószentmiklósi községi polgári iskola tanári kara gyűjtőívén és az I., II., III. és IV-ik osztályu gyűjtőívén 14 kor. 44 fil., Debreczeni első takarékpénztár 20 kor., a marosvásárhelyi róm. kath. főgimn. tanári kara és az I., II., III., IV., V. és VI. oszt. gyűjtőívén 20 kor. 96 fil., dr. Mezei Ödön gyűjtőívén 5 kor., Szatmári gazdasági iparbank gyűjtőívén 3 kor., Donáth Aladár gyűjtőívén 4 kor. 92 fil., összesen 68 kor. 32 fillér. Ezt hozzáadva a már begyűlt 2473 kor. 70 fillérhez, az alap összege tesz 2542 kor. 02 fillért.

Nézetek

Ama mosolygó hölgye. Arcza azt látszik mutatni: keble csupa hó Erényt firogat s elfordul, ha csak Nevezni hallja a kéjt s a görény Nem rohan neki mohóbban mint ő.

De nyomban észébe jut, hogy a nőnemből való azok a némberek, akik oly gyalázatosan bántak el véle; akik kiűzték a vadonba, viharba; akik elvették koronáját és országát s kárpótlásul még csak hajlékot sem adnak neki és menedéket az elemek kegyetlensége ellen — nyomban általánosítani kezd s Goneril gyűlöletéből nőntálat leszen:

Centaurus alul,
Bár asszonok különben. Csak övig
Birják az Istenek; mi azon alul van,
Az mind az ördög: ott a pokol,
Ott a sötétség, ott a kéngödör,
Mely forr és ég, ott bűz van és enyészet.

A legerősebb szavak, melyek a világirodalomban a nőkről elhangzottak. Ehhez fogható indignációt még Molière-nél, ennél a nagy asszonygyűlölnél sem találunk. A legnagyobb átkozódás a legnagyobb szenvedélyű költőnek tollából eredt. Ám a legnagyobb dicséretnek nem tőle származnak, Schiller dalolta el azokat és Hugo Viktor, akiknek nőalakjai kevésbé eseményiek, mint Shakespeare-éi, kiknek lírai természete azonban éppen úgy megkívánja a nődicsőítést, mint vallásos ember a templom ünnepeket s az isteni tisztelet fényét. Sem egyik, sem másik nem alkotott Imogeneket, Desdemónákat, Portiákat és Violákat, de műveik telvék női kultuszszal, az asszonyi nem rimes imádatával. A náluk és mindenkinél nagyobb Shakespeare ránk hagyta a legnemesebb asszonyok legtisztább típusait, de minden erkölcsi bizonyítvány nélkül. A költő csak tetteikkel és nemes lelkük megnyilatkozásaival jellemzi hölgyeit — dicsőíteni őket az olvasó fogja, akinek pótolnia kell a teremtőjük szerénységét.

(Folytatom.)

M. I.

Fog dják a nemesszivü adakozók hazafias adományukért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. *Ferenczi* János végr. biz. pénzt.

Uj kereskedő. Mint értesítenek, a helybeli piacon mintegy 35 év óta fennálló *Steinburg* P. Ottó-féle kereskedést *Sterba* Ödön megvette. *Sterbát* közönségünk már évek óta mint szorgalmas, lelkiismeretes, jó kereskedő embert ismeri, s így nagy reményei lehetnek arra, hogy üzlete a helyi piacon a lehető legjobban fog prosperálni.

Influenza és társai. Városunk jelenleg valóságos ostromállapotban van. Évek óta nem kísértett annyiféle betegség, mint ezen a lagymatag, ködös és nyálkás télutón. A mult hetekben beállott havazás csakhamar cserbehagyta a közönséget s nyomorúságos köd lett belőle. Ez azután betette az ajtót. Az ember ha a kávéházba, kaszinóba, vendéglőbe megy, ahol ismerőseivel szokott találkozni, majd ennek majd annak a hiányát veszi észre. Kérdezi hol van? A válasz rendesen ez: influenzában, torokgyulladásban, tüdőgyulladásban, mert most ez is erősen grasszál. Ahol gyerek van, oda az ember szinte fél bekopogtatni, nem tudja, nem visz-e oda valahonnan egy kis kanyarót vagy vörhenyt. Másutt meg éppen tábla van kiragasztva s attól hőkken vissza. A községi iskolában már hetek óta szünetel a tanítás s bizony sem melegszoza, sem bársony, sem selyem nem védi meg a halandókat, hogy valamiféle betegség ne tegye náluk tiszteletét. Egyébiránt a gyalázatos időjárás még az egészséges embereket is leszereli. Kinek a feje fáj, kinek a gyomra vagy keze-lábában érez bujkáló lázat. A nátha és köhögés pedig olyan általános, hogy már nem is valamirevaló ember, aki akkora zsebkendővel nem jár, mint egy jókora asztalkendő. Azonban erről hivatalosan nem igen olvashatni, s így az ember positive nem tud semmit, csak egyszerre azon veszi észre magát, hogy ágyban fekszik, vagy hogy éppen már meg is van halva. Mi mindezek dacára ajánljuk olvasóinknak e kényes napokban a következőket. A szigorú tisztaságon kívül reggel fölkelés előtt és este lefekvés előtt öblitse ki torkát halvány-vörös hypermangansavas kali-oldattal, esetleg konyhasó-oldattal. Kezeit napjában többször jól mossa meg. Ásványvizet igyék. Esténként nem árt egy pohárka cognak vagy más tiszta szesz behörpintése. S ha mindezek mellett az ember arra is vigyáz, hogy muriból hazajövet meg ne hüljön, jó egészséggel megy keresztül a tavaszon.

A Nőegylet fillérestélya. A mult hó 28-ikán *Steinburg* Ottóné és *Félegyházy* Antalné rendezésével tartott nőegyleti fillérestély szép és előkelő közönséget gyűjtött össze a Budapest-szálló nagytermébe. A műsort a zenekar nyitánya után *Szabó* András tanár felolvasása nyitotta meg, melynek tárgyát a katonaeletből merítette. Majd *Bartha* Margit lépett az emelvényre s cimbalom játékaival, melyet *Szilágyi* Sándor kísért, ragadta tapsokra a közönséget, hogy azt meg kellett ismételnie. Végül *Bokross* Irénke és *Fodor* Boldizsár adtak elő egy szellemes kis vígjátékot, A mézes hetek után-t, kifogástalan és precíz alakítással. *Bokross* Irénke az ujdonsült asszony szerepébe pompásan beletalálta magát s annak minden kis részét igyekezett a maga hasznára kihasználni. *Fodor* meg a férj szerepét kreálta nagy hűséggel; egyszerű volt természetes játékában. — A 4-iki estélyt *László* Mariska, *Csanády* Rózsa és *Jánosy* Iluska rendezik. Műsoron lesz egy rövid szindarab *Szabó* Ilonka és *Soó* Rezső játékaival, majd pedig fuvolázni fognak *Apáthy* Zoltán és *Szabó* Gyula, akiket *Kovács* Lajos fog hegedűn kísérni. Az estély iránt, mely amugy is ez évad utolsó estélye, városzerte nagy az érdeklődés, mivel mint hírlik, ez alkalommal fog özv. *Török* Pálné elnöknő az elnöki tisztségéről — melyet éveken át olyan önzetlenül, odaadóan vezetett — leköszönni és az egyesülettől elbucszni.

Katholikus emlék. A szentév és a kereszténységnek itt nálunk 900 éves fennállása alkalmából városunkban egy rendező bizottság alakult, amely czélul tűzte a róm. kath. plebánia templom udvarában egy emléknék közadakozás utján való felállítását. Ez emlék kivételét *Harmath* Ödön szakiskolai tanár vállalta magára, ki már javában dolgozik annak megmintázásán. Csak örömmel tölt el bennünket, hogy végre városunk közönsége is megérteni kezdi egy ilyen művészi emléknék becsét, mivel így az az általános művészeti érzék szeretetteljes nevelése mellett bizonyít s csak a közműveltség szellemének nemesbülését várhatni attól. Alkalmunk volt megtekinteni a készülő művet, elismeréssel adózunk

Harmath tanárnak, aki feladatát ez alkalommal igen helyesen oldotta meg. A mű 5 méter 40 cm. magas lesz, melyből az architektonikus rész 3 metert veszen föl, míg maga *Jézus* 2 méter nagy lesz. Barok stylusban motivált alapon áll *Jézus*, mig egyik kezével a háta mögött lévő 2 m. 40 cm. magas keresztre mutat, s fejét gloria veszi körül. Különösen jónak találtuk az arczát, melyen a szenvedés, béketűrés hiven tükröződik vissza. A testet borító lepel is megkapó könnyedséggel omlik rá a plasztikalig tökéletességgel kidolgozott testre. *Harmath* a művet almási kőből fogja faragni s az még ez év folyamán fel lesz állítva. Az egy méter 20 cm. magas mintát gipszbe öntve sokszorosítani fogja, s így azt egyes templomok, magánosok részére is hozzáférhetővé teszi. A mű anyaga mintegy 2400 koronába kerül, a melyre a gyűjtés már megindult, s hihetőleg csakhamar együtt lesz az előirányzott összeg városunk közönségének buzgó adakozása folytán, a melyből bizonyára juttatni fognak annak megteremtőjének is, aki ugyan annak elkészítését teljesen díjmentesen vállalta föl.

A vivó-iskolában, melyről ezelőtt két héttel adtunk volt hírt, már javában folynak az előadások *Halácsy* vivómester vezetése mellett. Daczára a magának mondható tandíjnak, a tanítványok száma meghaladja a 30-at, mig a három középiskolából mintegy 80 tanuló iratkozott be. A tagok a r. kath. főgimnázium, mig a három intézet ifjusága a fő-reáliskola tornacsarnokában gyakorolnak. *Halácsy* vivómester igen nyugodt temperamentummal dolgozik s könnyed mozdulatai és tanításával a tanítványok tetszését kinyerte.

Vármegyei közgyűlés. Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 16-án rendkívüli közgyűlést tart.

Halálozás. Mult hó 30-án hunyt el *Szent-Léleken* *Dénes* Jánosné *Ungváry* Róza életének 67-ik, házasságának 45-ik évében. Temetése *Szent-Léleken* folyó hó 1-én történt az ev. ref. egyház szertartása szerint. A megboldogultban ifj. *Dénes* János helybeli divatkereskedő édesanyját vesztette el.

A polgári fillérestélyek m. hó 26-án nyertek ez évadra befejezést, a mely alkalommal programra volt véve *Solymossy* Endre tanár, elnöknek bezáróbeszéde, a mi gyengélkedése következtében elmaradt, s ő helyette és nevében *Fischer* Ferencz r. b. elnök mondott pár szóban köszönetet az estélyek rendezőinek és az összes közreműködőknek. Ez estélyen egy dramolet, *Az érdemkereszt* is lett előadva, ifj. *Szemerjay* Károly, *Veress* Nella, ifj. *Asztalos* Dánielné, *Hettás* Gusztáv, *Mészáros* Zoltán és *Ágotha* Róza által, összevágó, szabotos előadásban. Majd énekelt *Hermann* Helén és *Papp* Sándor.

Műkedvelői előadás. A Polgári önképző-egylet javára husvét másodnapján, tehát folyó hó 16-án, műkedvelők játékaival színrekerül *Berczik* három felvonásos népszinműve, *Az igmándi kispap*. A próbák már a kör helyiségében folynak.

Neprajzi gyűjtés vármegyénkben. Az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek egy expedíciója: *Herman* Antal néprajzi előadó, *Kovács* Géza titkár és *Vikár* Béla a mult héten igen érdekes és nagysikerű kirándulást tettek vármegyénk legfélreesebb falvaiba. Az expedíció egyik czélja volt a Kárpát-Egyesület készülő néprajzi muzeuma részére tárgyak gyűjtése. A legnagyobb részét önkéntes adományokból érdekes néprajzi tárgyak nagy száma gyűlt össze a Mátyás király szülőházában felállítandó muzeum részére, köztük nem egy oly eszköz, mely eddig a magyar néprajz körében ismeretlen volt. Ezenkívül az expedíció a magyar ház keletkezésére vonatkozólag is új és rendkívül érdekes adalékokra tett szert. A falktorisztikai gyűjtés pedig egyenesen szenzációs eredménnyel járt. Ugyanis néhány faluban előkerültek az ó-székely népballadák szövegeinek szebbnél-szebb változatai s e balladák ősi dallamai, melyeket *Vikár* a fonográfba énekeltetett. Egyik helyen, *Mednséren* régi székely kesergőket játszott a fonográfba az ottani székely zenekar. Még nagyobb és örvedetesebb eredmény az, hogy *Enlakán* és *Firtos-Váralján* *Vikár* megtalálta az elveszettnek hitt ősrégi magyar virágénekek számos remek példányát, szintén dallamaikkal együtt. A Kárpát-Egyesület néprajzi bizottsága a napokban tartott ülésén lelkesedéssel vette tudomásul a szép eredményt s köszönetét fejezte ki az expedíció tagjainak. Elhatározták, hogy a muzeum megnyitásával kapcsolatosan bemutatják az expedíciónak az eredményét népies előadásban.

Az érettségi vizsga az ev. ref. kollegiumban június hó 20., 21. napjain fog megtartatni, dr. Mezei Ödön főgondnok, akadályoztatása esetén Gyárfás Endre kollegiumi gondnok elnöklése mellett.

Műkedvelői előadás. A parajdi műkedvelő-társaság márczius 24-én, részben a Ferencz József-Tanító Haza javára, részben pedig saját pénztárának gyarapítására, igen szépen sikerült szini előadást rendezett. Szinrekerült ez alkalommal Géczy népszínműve: „Az ördög mátkája“. Ezen évek óta fennálló s Parajd és vidéke műpártoló közönségét kellemesen szórakoztató műkedvelő-társaság, ez alkalommal is fényes tanujelét adta életrealitásának. Úgyes alakításokkal, kitűnő játékaikkal a közönség méltó elismerésére érdemesítették magokat: Balog Lajos (Hirös Firtos Están), Bacsó Ferencz (Botár Márton), Folbert Miczi (Az ördög mátkája), Dávidházi Vilma (Anna), Bartos Pál (Andor), Kuti Berta (Baricza), Moldován Ödön (Pál Miklós) és Szomesán Olga (Sári) szerepével. Az érdem nagyrésze azonban Mekkey Péter rendezőt illeti, ki fáradtságot nem ismerő önfeláldozással munkálkodik ezen társaság jó hírvének fejlesztése érdekében.

Párisi Divat. Az idén, mikor még Páris a szokottnál is inkább központja lesz a világnak, a kiállításnál fogva s mikor a párisi szabók a szokottnál is szebb, eredetibb dolgokat teremtenek, igen érdekes a hölgyközönségnek azt tudnia, milyen lapban látja mind együtt azon bámulatos szépségű mintaruhák ábráit, melyek Páris első műtermeiben készülnek. Ez a lap a Párisi Divat, melynek az első francia cégzek küldik el mintaruháik fényképmásolatait. S a magyar hölgyközönség nemcsak az ábrákat kapja meg, de olyan szabásmintákat s olyan magyarázatokat kap a lapban, hogy azok nyomán otthon is úgy készítheti el ruháit, mintha Párisban varratta volna. Az anyagok jutányos beszerzésében a szerkesztőség tanácsosai is, közbenjárással is mindenkor segítségére van olvasóinak. A lap többi terét a kézmunka, a háztartás, lakásberendezés, társadalmi szokások, kozmetika, egészség, fővárosi élet, konyha stb. köréből vett cikkek töltik be, lehetővé téve a vidéki olvasóknak is azt, hogy mind e dolgokban a fővárosi fejlettség színvonalán álljanak. még pedig hasonlíthatatlanul kevesebb költséggel, mint azt különben tehetnék. — A lap szabásminta és színes kép mellékletei is e célú szolgálják; ezeken kívül egész ivnyi regény is van mellékelve minden számhoz. A Párisi Divat előfizetési ára egy évre 16 kor., negyedévre 4 kor. A Pesti Hírlap-pal együtt egész évre 16 kor., negyedévre 9 kor. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A Művészvilág április elsején a második évfolyam harmadik negyedébe lép. Ez a lap rövid fennállása alatt kedvence lett az előkelő közönségnek és minden egyes szám megjelenése valóságos irodalmi és művészi esemény számba megy. Az e heti szám már az első pillantásra is feltűnik csodaszép czimlapjával, a melyet Belányi Münchenben élő magyar festőművész rajzolt. A belső színes képek is mind művészi alkotások. Az elmúlt hét érdekes művészeti, irodalmi és társadalmi eseményeiről hosszabb cikkekben és érdekes mozaik-rovatban számol be a Művészvilág minden száma. A Művészvilág előfizetési ára egész évre 16 korona, félfévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Podmaniczky-utca 1. szám.)

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.
K-s A-r. Budapest. Költeményét husvéti számunkban fogjuk közölni.
B. L. T-a. Bajos dolog csak így, egy szerkesztői üzenetben elmondani, hogy mi az idealizmus és mi a realizmus. Mindazonáltal megkíséreljük röviden megmagyarázni e két filozófiai fogalomnak mindennapi értelemben vett lényegét. A közönséges nyelvben főleg azt nevezik idealistának, ki cselekedeteiben nem tekinti a maga hasznát, élvezetét, aki tud lelkesedni idealokért, résztvesz a más bajában is és küzd a más igazáért is. Az idealizmusnak ez az értelme azonban ma már kezd elavulni, mert sajnos nagyon megcsappant és még egyre fogy azok száma, akikre alkalmazni lehet. Realista az, aki a tényleges viszonyokkal számol, azokat jól ismeri és ideális erőket vagy egyáltalán tagad, vagy igen csekély értékűnek becsüli.
J-b M-s. B-st. Mult számunkra irt krokiját személyeskedő volta miatt ejtettük el.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Sz. 580-1900. tkvi.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stein Márton és Stein Salamon végrehajtatóknak, etédi lfj. Csicszer István végrehajtást szenvedő elleni 1260 illetve

560 korona tőke követelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvszék (a sz.-kereszturi kir. bíróság) területén lévő etédi 106. sz. tjkvben foglalt 48. hrsz. ingatlanra 1100 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi április hó 20-ik napján d. e. 9 órakor** Etéd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteuni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.
 Sz.-Keresztur, 1900. márczius 8-án.

Veress,
 kir. aljbíró.

Van szerencsém a székelyudvarhelyi és vidéki n. é. közönség értesítésére hozni, hogy Kossuth-utca (Doros-féle házban)

Fényképészeti Műtermet

állítottam fel.

Már számos éven át tapasztalt nagybecsű pártfogását ezután is kérve, vagyok a n. é. közönségnek kész szolgálattal

Honish L. István,
 udvari fényképész acad. tag.

Egy alig használt, kitűnő szerkesetű valódi angol

Helical Premier

Bicsikli

eladó. — Csim e lap kiadóhivatalában megteudható.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsolésként alkalmaztatik köszvénynél, oszónál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsolésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény **JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben: **1.000,000 korona.**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő!	Korona
1 jutalom	600000
1 nyerem. á	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
8 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegből **13.160,000**

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy kir. szabad osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000** pénzneremény jut, rehat az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
 egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
 egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. év április hó 10-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A és Tsa.
 BANKHÁZ
 Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

TÖRÖK A. és TARSA uraknak Budapest.

Rendelőlevél levágandó. Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos czim { _____ }